

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יונתן מישרקי

פ/25/2991

הצעת חוק לתיקון פקודת המכס (איסור השמדת טובין חבי מכס), התשפ"ג-2023

1. תיקון סעיף 81 בפקודת המכס¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 81 –

(1) במקום "מותר למכור את הטובין ויש לעשות בדמי המכר כפי שנקבע" יבוא "או שהם תוצרת חקלאית, כהגדרתה בחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א-1980², רשאי המנהל להעבירם למחלקה לשירותים חברתיים של רשות מקומית כמשמעותה בחוק שירותי הסעד, התשי"ח-1958³; לא העבירם כאמור, רשאי המנהל למכור את הטובין ויש לעשות בדמי המכר כפי שנקבע";

(2) בסיפא, אחרי "לדעת המנהל, רשאי המנהל" יבוא "להעבירם או".

2. בסעיף 89(א) לפקודה, לפני "המנהל" יבוא "לא הועברו טובין כאמור בסעיף 81".

דברי הסבר

אנו נמצאים בתקופה של אי ודאות הולכת וגדלה כמעט בכל המישורים: הביטחוניים, כלכליים, חברתיים, אקלימיים ולכן גם חקלאיים. לכל אלה השלכות על הביטחון התזונתי הלאומי והפרטי בעת הזאת ולעתיד לבוא. אי ביטחון תזונתי הוא מציאות קיימת במדינת ישראל. מסקר הביטחון התזונתי שנערך בשנת 2011 בידי המוסד לביטוח הלאומי, עולה כי ישנה התאמה גבוהה בין שיעורי אי הביטחון התזונתי לשיעורי העוני. עוד עולה מהסקר כי כ-19% מהאוכלוסייה במדינת ישראל חשו אי ביטחון תזונתי בשנה שקדמה למחקר, 8% חשו רעב ו-2% חשו רעב חמור.

אי ביטחון תזונתי הוא מצב המחייב טיפול על ידי המדינה, הן ברמה המידית והן במיגור התופעה לטווח הארוך. כחלק ממערך הקניית הביטחון התזונתי לכלל האוכלוסייה, המדינה צריכה למנוע השמדת תוצרת חקלאית מעתה ואילך.

בשל העובדה כי ישנן כמויות גדולות של טובין חבי מכס המוחסנים במחסן המכס ומושמדים מידי

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 56.

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 103.

שנה, מוצע לקבוע כי טובין חבי מכס לא יושמדו אלא יועברו למחלקות לשירותים חברתיים של רשויות מקומיות לשם חלוקתם לנזקקים, ואם לא הועברו ניתן יהיה למכור אותם ולהשתמש בדמי המכר כפי שייקבע, וזאת כדי לעשות שימוש מועיל בטובין כאמור.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת משה אבוטבול וקבוצת חברי הכנסת (פ/3398/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת יוסף טייב וקבוצת חברי הכנסת (פ/308/25).

הצעת החוק זהה לפ/308/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' בניסן התשפ"ג (27.03.2023)